

MINISTERSTWO INFORMACJI  
I DOKUMENTACJI

KOMUNIKAT RADIOWY Z DNIA 18 XII 1941.  
/popołudniowy/

Dotyczące Polski

WHICHSELSENDER po polsku, 18 XII, g. 10,00.

Pod przewodnictwem dra Franka odbyło się posiedzenie rządu Gen. Gub. z udziałem wszystkich gubernatorów i przedstawicieli wojska oraz administracji. Po referacie dra Kuchlora przemówił dr Frank stwierdzając, że Gen. Gub. jest obecnie pomostem pomiędzy Rzeszą, a ziemią wschodnią i ma nowe zadania do wypełnienia. Dotychczasowe zadania w Gen. Gub. zostały całkowicie wykonane. W przyszłej współpracy w Rzeszy z komisariatami obszarów wschodnich Gen. Gub. odegra poważną rolę.

W Łwowie odbędzie się Targi Wschodnie i w tej sprawie dr Lasch, gubernator Łwowa dostał specjalnie instrukcję od gen. gub. Franka. Targi te odbędą się w czasie pomiędzy terminami targów w Królewcu i Wiedniu.

Dr Dorfmueller, minister komunikacji Rzeszy, jest u końca swej podróży po Gen. Gub. Na przyjęciu wydanym z okazji podróży Dorfmueller oświadczył, że Gen. Gub. posiada szlaki komunikacyjne znacznie lepsze w porównaniu do stanu z ubiegłego roku. Te szlaki komunikacyjne spełniły swoje zadanie w związku z wydarzeniami, jakie miały miejsce w wschodniej Europie. Wobec nowej sytuacji na Bliskim Wschodzie, a głównie wobec wojny sowiecko-niemieckiej, drogi Gen. Gub. odegrają bardzo ważną rolę.

KAIR po polsku, 17 XII, g. 17,00.

Gen. Sikorski w towarzystwie wicekomisarza spraw zagranicznych Wyszyńskiego odwiedził sztab armii polskiej w Związku Radzieckim. Gen. Sikorski i kom. Wyszyński byli wzmuszeni widokiem zakłopotanych żołnierzy i oficerów, którzy pracują nad formowaniem jednostek polskich. Na początku warunki życia były bardzo niższe niż pragniętych, tak iż oficerowie nawet musieli brać udział w budowie baraków. Ostatnio sytuacja znacznie się poprawiła i przystąpiono już do przeszkolenia. Sprzęt wojenny jest otrzymywany od władz sowieckich, umundurowanie z Anglii. W świetlicy zostało urządzono wzruszające przyjęcie na cześć gen. Sikorskiego. Nośono gonorę na barkach, a każdy starał się zamienić z nim kilka słów. W czasie przyjęcia odbyły się śpiewy i recytacje. Komisarz Wyszyński wygłosił przemówienie, w którym podkreślił, że skonstatował u żołnierzy polskich chęć jaknajszego pójścia na front i wyraził przekonanie, że żołnierze polscy tak samo zostaną wymienieni w komunikatach, jak obecnie żołnierze niemieccy. Timoszenko i gen. Żukowa, Gen. Sikorski i in. obecni wygłosili przemówienia, w których podkreślono niezłomną wolę zwycięstwa. W czasie podróży pociągami było widać przez okna wagonu, jak powstają w Rosji nowe fabryki, zaopatrzone w ewakuowany sprzęt. W kierunku frontu odbywał się bez przerwy ruch pociągów, załadowanych różnego rodzaju sprzętem wojennym. Robiło to silne wrażenie i potwierdzało powność zwycięstwa.

Koncert galowy, który odbył się w dniu wczorajszym w Kairze, miał wielki sukces. Zaszczycili go swoją obecnością: przedstawiciele rodziny królewskiej i rządu, naczelny dowódca armii brytyjskiej na Bliskim Wschodzie, korpus dyplomatyczny, poseł R. P. i dowódca polskich sił zbrojnych. Koncert był urządzone na gwiazdki dla żołnierzy polskich na Bliskim Wschodzie.

"RADIOSTACJA IM. T. SZENCZENKI" po polsku, 17 XII, g. 19,00.

Szczegółowo sprawozdanie z przyjęcia gen. Sikorskiego w sztabie armii polskiej. Uwaga: wszystkie szczegóły z przyjęcia były już podawane w poprzednich komunikatach.

MOSKWA po polsku, 17 XII, g. 20,15.

Z Londynu donoszą, że rozmowy wojskowe polsko-czechosłowackie postę-



pują naprzód. Nie ulega żadnej wątpliwości, że wynik rozmów przedstawi-  
cieli 2 narodów słowiańskich, walczących z Niemcami, będzie miał dużo  
znaczenie.

BOSTON po polsku, 17 XII, g.19,45.

Oddziały polskie ponownie odznaczyły się w walkach na zachód od To-  
bruku i wzięły do niewoli 200 jeńców.

WATYKAN po ukraińsku, 17 XII, g.19,15.

W ubiegły czwartek przybył do Rzymu biskup Jan Buczek, sufragan ar-  
chidiecezji groko-katolickiej w Lwowie. Dotąd przebywał on w Ameryce,  
gdzie odznaczył się działalnością apostołską. /Uwaga: Watykan podawał już  
tę wiadomość przed 2 tygodniami i została ona umieszczona w odpowiednim  
komunikacie./

BOSTON po polsku, 17 XII, g.g.19,55.

Na skutek rozmów przeprowadzonych przez gen. Sikorskiego w Rosji  
zawarto między Polską a rządem Związku Radzieckiego szereg nowych umów,  
dotyczących działalności armii polskiej w Rosji. Armia polska ma wynosić  
10 dywizyj. Amb. Majski ma przybyć do Moskwy w celu odbycia rozmów ze  
Stalinem w sprawach dotyczących współpracy z rządem polskim oraz z rządem  
W. Brytanii.

Nowy dowódca 8-mej armii brytyjskiej w Libii, obejmując dowództwo,  
wydał rozkaz, w którym wyraża uznanie dla doskonałej postawy żołnierzy  
polskich oraz ich waleczności.

## II

### Z najważniejszych spraw światowych.

RZYM po rosyjsku, 18 XII, g.8,15.

Z Tokio podają, że zajęcie wysp hawajskich przez Japonię nie byłoby  
dla niej korzystne, gdyż są one za daleko od Japonii, a za blisko do Sta-  
nów Zj. Zajęcie Hawajów obróciłoby się w wyniku przeciwko Japonii. Inaczej  
jest z Filipinami, gdzie położenie wojskowe Amerykanów jest krytyczne. Po  
utracie Filipin amerykańska flota nie będzie mogła pomagać skutecznie An-  
glikom, a angielskie siły morskie, skupione w Sura Bay, nie będą mogły do-  
konać żadnych operacji wojskowych, ani też połączyć się z flotą amerykań-  
ską.

RZYM po angielsku, 17 XII, g.22,15.

Knox przyznał zatopienie Arizony i Oklahomy. Przemiłował jednak, iż  
zatopiony został również pancernik West Virginia i lotniskowiec Lexington,  
oraz ciężko uszkodzone dalsze cztery pancerniki i cztery krążowniki.  
Według Knoxa zginęło 3.385 marynarzy, podczas gdy załogi Oklahomy, Arizo-  
ny i 3 kontrtorpedowców, których zatopienie przyznano, wynosiły łącznie  
3.242 marynarzy. Flota amerykańska nie ujawnia aktywności w przeciwdzia-  
łaniu lądowaniu japońskim na Filipinach i Borneo. Wszystko to stanowi  
dowód, że straty jej są olbrzymie i znacznie przekraczają ogłoszone offi-  
cjalnie. 60% całej floty Stanów znajdowało się w Pearl Harbour i w rze-  
czywistości znaczna jej część zatonała lub stała się niezdadną do użytku  
wskutek uszkodzeń.

WEICHSELSENDER po polsku, 18 XII, g.10,00.

Los Hong Kongu w najbliższym czasie zostanie rozstrzygnięty. Władze  
wojskowe brytyjskie w Singapore nie mogły po raz pierwszy wydać w dniu  
wczorajszym komunikatu wojennego.

Silny atak japoński rozpoczął się w kierunku na Burmę. Anglicy będą  
zmuszeni w najbliższym czasie przystąpić do kontrataku, aby nie dopuścić  
do dalszych poważniejszych lądowań japońskich.

Czynniki londyńskie przestrzegają społeczeństwo angielskie przed op-  
tymizmem w sprawie Singapore.

Lądowanie japońskie na Borneo, oprócz znaczenia strategicznego, ma  
bardzo duże znaczenie gospodarcze. Na Borneo są złoża naftowe, a wydobywie  
ropy w tym kraju wynosiło, według źródeł brytyjskich, 800-900 tys. ton  
rocznie. Według kół japońskich, eksploatacja ropy na Borneo nie była celowo  
przez Anglików rozwinięta w odpowiednio możliwych rozmiarach. Pod kierow-



niektwom Japonii wydobycie ropy na Borneo doprowadzono będzie do 2-3 milionów ton rocznie. Wynika z tego, że amerykańska ocena sytuacji, iż Japonii wkrótce zabraknie materiałów pędnych do dalszego prowadzenia wojny, okazała się błędna.

W Waszyngtonie powołana została specjalna komisja śledcza w sprawie przebiegu początkowej fazy operacyjnej na Dalekim Wschodzie, a prezesem tej komisji został członek sądu najwyższego Robert H.

BOSTON po polsku, 17 XII, g. 19, 45.

Wale Stany Zj. pracują pod znakiem wojny. Zarządzono rejestrację mężczyzn od 18 do 60 lat. Mobilizacja przemysłu jest prowadzona w gorącym tempie, produkcja benzyny dla lotnictwa zostanie powiększona 3-krotnie. O podniesieniu nastrojów świadczy fakt zakupienia w ciągu kilku godzin całej pożyczki obrony narodowej. Federacja Pracy wzywa nie tylko swych członków, ale ogół obywateli do zjednoczenia się w celu obrony demokracji.

Bohaterska obrona wyspy Wake może być tylko porównana z obroną Westerplatte. Obrońcy tej wyspy zapytani, czy cokolwiek nie potrzebują, odpowiedzieli: przyslijcie nam więcej Japończyków.

Rzecznik rzymski starał się przygotować opinię publiczną Włoch do wielkich strat poniesionych przez korpus włoski na froncie wschodnim.

Rzeczoznawca niemiecki płk. Solde oświadczył, że w czasie wojny z Finlandią w r. 1939 Rosjanie nie używali nowoczesnego sprzętu, tak iż nikt nie mógł przypuszczać, że Związek Radziecki jest uzbrojony w nowoczesny sprzęt.

KAIR po polsku, 17 XII, g. 17, 00.

Pod przewodnictwem Stalina odbyło się na Kremlu posiedzenie najwyższej rady wojennej Związku Radzieckiego. Na naradzie tej rozważano sprawę kontynuowania dalszej ofensywy i wypowiedzenia wojny Japonii.

Prez. Roosevelt mianował komisję z 5 członków, która ma się udać na wyspy hawajskie w celu przeprowadzenia ankiety w sprawie obrony wysp w czasie nalotów japońskich.

W Argentynie ogłoszono stan oblężenia.

PRADIOSTACJA IM. T. KOŚCIUSZKI po polsku, 17 XII, g. 19, 00.

Niemiecka doktryna wojenna zawiodła. Dziś rzecz jest jasna, że armia niemiecka niezdolna jest przestawić się na inną doktrynę i wobec tego skazana jest na zniszczenie. Odwrót Niemiec w Rosji ma coraz bardziej wszelkie cechy klęski. Jak stwierdzają osoby przybyłe z terenów przyfrontowych, wygląd Niemców zupełnie nie przypomina buńczucznych żołdaków z początkowego okresu wojny z Sowiećmi. Zmarłnięci, wygłodniałi, wystraszeni, żołnierze niemieccy marzą tylko o uratowaniu życia i podobni są raczej do maruderów, niż do oddziałów wojskowych. Cofający się Niemcy dobijają ciężko rannych, by obdrzeć ich z ubrania, a nieraz obdzierają nawet żywych, pozostawiając ich nago na śniegu. Hitler przeniósł się do Berlina, by dalej być od frontu i móc złożyć odpowiedzialność na kogoś z generałów. A przydałoby się, by popatrzył, jak żołnierze sowieccy biją jego armię.

## II

### Ogólne.

RZYM po rosyjsku, 18 XII, g. 8, 15.

Komentator angielskiego radia nazwał sprzymierzeńców państw osi wyrzutkami rodzaju ludzkiego. Można by się zapytać wspomnianego Anglika, czy są wyrzutkami rodzaju ludzkiego Francuzi, którzy ofiarne walczyli w obronie interesów angielskich, a teraz są systematycznie wygładzani blokadą brytyjską? Czy hiszpańscy falangiści, którzy walczyli o wolność narodu hiszpańskiego przeciwko hordom komunistycznym, są wyrzutkami rodzaju ludzkiego? Wyrzutkami rodzaju ludzkiego są przedstawiciele poszczególnych rządkowych rządów, które skupiły się w Londynie. Są to rządy bez wojska, bez suwerennego terytorium, na angielskim żołdzie, rządy, które już nie mają do powiedzenia w toczącej się wojnie, a mają tylko słuchać rozkazów angielskich. Są to rządy: polski, norweski, czechosłowacki, de Gaulle'a i in. A czy są wyrzutkami rodzaju ludzkiego Bułgarzy, Finowie, Rumuni, Węgrzy i Słowacy, którzy na swoich niepodległych terytoriach dokonali wyboru losu i stanęli w obronie Europy przeciw sowieckiemu barbarzyństwu? Na to



pytanie jest tylko jedna odpowiedź: Anglicy są już zbyt zdenerwowani niepowodzeniami w Europie i na Dalekim Wschodzie i wskutek tego komentator radia londyńskiego opuściła znana flegma brytyjska i spokój, jaki zwykł ochławać polityków angielskich.

WEICHSELSENDER po ukraińsku, 18 XII, g.9,15.

Z Tokio donoszą, że władze brytyjskie zarządziły we wschodnich Indiach wprowadzenie przepisów, obowiązujących zagrożonej zonie wojskowej.

WEICHSELSENDER po białorusku, 18 XII, g.9,45.

Korespondent szwedzkiej Dagenbladet podaje z Londynu, że przynębienie w społeczeństwie angielskim zatacza coraz szersze kręgi. Wśród przedstawicieli rządu angielskiego istnieje przekonanie, że nie można już dłużej liczyć na konwypjowanie statków angielskich przez amerykańskie statki wojenne. Muszą być wprowadzone, daleko idące restrykcje w rozdziale środków żywności.

BOSTON po polsku, 17 XII, g.19,45.

W Paryżu miały miejsce nowe trzy zamachy na niemieckich wojskowych. Zginęło 7 Niemców.

WEICHSELSENDER po ukraińsku, 17 XII, g.21,15.

Tokio podaje, że 20 łodzi podwodnych amerykańskich zostało zatopionych około Filipin.

Oddziały fakira Zipi/?/ w Beludżystanie napadają na angielskie oddziały oraz niszczą komunikację. Ruch przybiera na sile, gdyż fakir wezwał całą ludność do powstania przeciwko Anglikom.

BRATYSŁAWA po rosyjsku, 17 XII, g.22,45.

Zbięgowie z Sowietów na teren Mandżukuo opowiadają o niesłychanie złych warunkach transportowych i żywnościowych na Syberii.

Syn Mołotowa, który niedawno wygłosił przemówienie przez radio do narodu rosyjskiego, odwiedził ostatnio fabrykę pod Berlinem i napisał artykuł dla niemieckiego czasopisma robotniczego. W artykule tym oświadczył on, iż jest zachwycony warunkami kulturalnymi i higienicznymi, w których pracują robotnicy niemieccy i podziwia ich zapał w pracy. Robotnicy sowieccy pracują w strasznych warunkach i są eksploatowani przez bolszewików i Żydów. Dalszy wyraża on wdzięczność narodowi niemieckiemu za niedopuszczenie do zafallania Europy przez bolszewików i za przyczynienie się do skutecznego zniszczenia zła w Rosji.

BRATYSŁAWA po ukraińsku, 17 XII, g.21,30.

Kijów został podzielony na 10 inspektoratów szkolnych. W Kijowie są uruchomione następujące uczelnie: uniwersytet, politechnika oraz instytut pedagogiczny. Rektorem wyższych uczelni kijowskich jest Stopa. Ponadto rozpoczęło naukę 15 XII technikum kijowskie.

BELGRAD po ukraińsku, 18 XII, g.9,30.

Na Kijów, serce Ukrainy, orientowały się zawsze masy narodu ukraińskiego. Kijów dla Ukraińców jest wiecznym miastem, gdyż historią swoją sięga w najbardziej zamierzchłe dzieje Europy i pozostanie na zawsze bodźcem do wytrwałej walki o zdobycie niepodległości. Rozmaite koleje przeczodziło to miasto. Niszczyli je Moskale pod kr. Susecznikami. Tatarzy pod chanem Girejem. Do radosnych chwil należy objęcie opieki nad miastem przez hetmana Sahajdacznego, uroczysty wjazd Chmielnickiego w r.1648 po obaleniu polsko-szlacheckich rządów nad Ukrainą. Wówczas ze Lwowa przeniósł się do Kijowa centrum ukraińskiego życia kulturalnego, a także i politycznego, które dopiero upadło po zajęciu tego miasta przez Rosję. Kijów cierpiał w czasach imperium rosyjskiego jako biedne prowincjonalne miasto. Ale najgorsze czasy przysły dla Kijowa wraz z rządem bolszewickim i rzekomo ukraińską władzą z Charkowa. Jedną rzecz jest pewna, że Kijów nie przestanie być ośrodkiem ukraińskiej myśli, kultury i życia narodowego. Od dnia 19 IX 1941, gdy wojska niemieckie wyrwały Kijów z pod bolszewickiego jarzma, życie ukraińskie popłynęło innym szlakiem i nadejdzie teraz lepsza przyszłość nie tylko dla Kijowa, ale dla całego narodu ukraińskiego.



MOSKWA po rosyjsku, 17 XII, g.18,10.

Artykuł komisarza politycznego frontu zachodniego Gaładajewa/?/ p. t. Co się dzieje na okupowanych obszarach Ukrainy. Niemcy sądzą, że się uda im w ciągu krótkiego czasu skolonizować ten bogaty kraj, którego produkcja artykułów rolnych oraz ciężkiego przemysłu uzupełniłaby luki ich własnej produkcji, a ludność miejscowa dostarczyłaby im niewolników do pracy w przemyśle. Nadzieje te zawiodły: przed nadejściem Niemców ludność paliła zboże, sprzęt fabryk został wywakuowany, a to, czego nie można było wywieźć - wysadzono w powietrze. Większość mężczyzn również odeszła wraz z wojskiem. Niemcy próbowali zjednać sobie ludność wprowadzeniem własności prywatnej, lecz to nie dało żadnego skutku. W związku z biernym oporem ludności, Niemcy zrzucili maskę i oddali ruchome i nieruchome mienie kołchozów pod zarządek władz wojskowych. Mieszkańcy muszą oddawać wszystko armii i znosić brutalne rządy okupantów niemieckich, co prowadzi do sabotaży i partyzancki. Niemcy rozpoczęli rozdzielać ziemię pomiędzy niemieckimi osadnikami, a nadzieje wynoszą od 100 - 250 ha. Na wsi Niemcy rządzą przy pomocy wójtów, mianowanych przez siebie wśród najgorszego elementu, gotowego za pieniądze na wszystko. Cała ludność od 11 - 60 roku życia podlega obowiązkowi pracy.

MOSKWA po polsku, 18 XII, g.7,15.

Z Nowego Yorku podają, że bardzo wielu robotników włoskich wyjechało do pracy do Niemiec. W Niemczech budowane są głębokie schrony przeciwlotnicze, a w Italii brak rąk ludzkich do pracy. Fabryki w Milano i Turino przestały częściowo pracować.

#### IV

#### Z ostatniej chwili.

BOSTON po angielsku, 18 XII, g.14,01.

Według wiadomości, która nadeszła przed chwilą z Kairu, wojska brytyjskie w Libii przełamały całkowicie opór nieprzyjaciela. Niemcy i Włosi ponieśli dużą porażkę i odступują na całej linii.

NEW YORK NBC po angielsku, 18 XII, g.14,05.

Władze nazistowskie zwróciły się do rządu węgierskiego, by wysłał na front rosyjski nowe dywizje węgierskie. Należy wątpić, czy Węgrzy uczynią zadość temu żądaniu. Po klęskach niemieckich na froncie rosyjskim wrzenie w Węgrzech bardzo się wzmogło i trzeba było wzmocnić siły Gestapo w tym kraju. - Ze Sztokholmu donoszą, że wśród żołnierzy armii niemieckiej na froncie rosyjskim panuje nie tylko tyfus, ale i inne choroby, powstałe wskutek wyczerpania i braku żywności. - Gazeta Hamburger Fremdenblatt zamieściła artykuł, w którym przyznaje, że "cierpienia żołnierzy niemieckich w Rosji nie dadzą się opisać i żaden Niemiec, który był w Rosji, nigdy tych cierpień nie zapomni".

NEW YORK COLUMBIA po francusku, 18 XII, g.14,06.

Amb. niemiecki von Papon przyjęty został dzisiaj przez ministra spraw zagranicznych Turcji.

SAIGON po francusku, 18 XII, g.14,00.

Według wiadomości ze źródeł francuskich szkody wyrządzone w Hong Kongu są jak dotąd nieznaczące.

Dowódca sił brytyjskich na półwyspie malajskim oświadczył, iż Japończycy na skutek wysadzenia na ląd wielkich sił, mają ogromną przewagę.

RZYM po francusku, 18 XII, g.14,00.

Komunikat japoński donosi, że wojska japońskie po rozbiciu brytyjskich oddziałów zmotoryzowanych, posuwają się szybko na południe na półwyspie malajskim. Komunikat stwierdza, że obecnie w następstwie akcji japońskiej na Filipinach znajduje się już tylko nie wielka ilość samolotów.

Japoński komunikat morski donosi o zatopieniu 3 nieprzyjacielskich łodzi podwodnych; w toku tych operacji zatonął jeden kontrtorpedowiec japoński.



Faint, illegible text in the upper section of the page, appearing as bleed-through from the reverse side.

Second block of faint, illegible text in the upper section of the page.

Third block of faint, illegible text in the upper section of the page.

Fourth block of faint, illegible text in the upper section of the page.

Fifth block of faint, illegible text in the upper section of the page.

Sixth block of faint, illegible text in the upper section of the page.

Seventh block of faint, illegible text in the upper section of the page.